

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Adroddiad i:	Y CYNGOR LLAWN
Dyddiad:	21 MAI 2024
Pwnc:	Cynllun Strategol Rheoli Asedau 2024 – 2029
Aelod Portffolio:	Dafydd Rhys Thomas – Aelod Portffolio – Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	Huw Percy Pennaeth Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo
Awdur yr Adroddiad:	Meilir Hughes, Prif Swyddog Eiddo ac Asedau
Ffôn:	
E-bost:	meilirhughes@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	Amherthnasol

A –Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau

Argymhelliad: Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith argymell y Cynllun Strategol Rheoli Asedau 2024-2029 i'w gymeradwyo'n ffurfiol gan y Cyngor llawn.

Mae gwell rheolaeth asedau yn darparu gwell asedau, yn y lleoliad cywir, ac yn gyrru effeithlonrwydd ac yn lleihau gwastraff. Maes o law, gall yr asedau ddarparu'r gefnogaeth orau bosib i gymunedau lleol, a gwella'r ffordd y caiff gwasanaethau cyhoeddus eu darparu i gynnwys eu gwneud yn fwy hygyrch.

Mae'r Cynllun Strategol Rheoli Asedau 2024-2029 yn adeiladu ar y rhaglenni gwaith y blynyddoedd diwethaf sydd wedi llywio blaenoriaethau buddsodd a penderfyniadau rheolaeth portffolio.

Mae'n gosod y cyfeiriad ar gyfer y pum mlynedd nesaf.

Pwrpas y Cynllun Strategol Rheoli Asedau yw sicrhau bod gan y Cyngor portffolio asedau ariannol ac amgylcheddol gynaliadwy, wedi'i resymoli i fod yn addas i bwrpas ac yn ddiogel er mwyn darparu gwasanaethau.

Er mwyn cyflawni'r Pwrpas yma, byddwn yn cyfarch y Meysydd Blaenoriaeth Allweddol canlynol;

1. Addasrwydd – portffolio llai, gwell cyflwr, diogel a hygyrch
 - Portffolio wedi'i resymoli
 - Yr eiddo cywir yn y lleoliadau cywir
 - Eiddo sy'n hygyrch ac yn ddiogel i bawb
 - Eiddo mewn cyflwr da (gan gydnabod cyfyngiadau cyllidebol)
2. Cynaliadwyedd – lleihau ôl-troed carbon, gwella effeithlonrwydd ariannol
 - Lleihau ein ôl-troed carbon
 - Cynaliadwy'n ariannol
3. Cydweithio - meddylfryd rhesymegol i gyflawni amcanion economaidd, amgylcheddol a chymdeithasol
 - Cynllunio a rheoli eiddo fel adnodd corfforaethol er mwyn gwireddu gweledigaeth y Cyngor a chyflawni amcanion strategol.
4. Gyrru gan ddata – cynllunio rhagweithiol, eglurder a thryloywder

- Cynllunio rhagweithiol gan ddefnyddio data
- Eglurder a thryloywder

Mae cyswllt rhwng y Cynllun Strategol Rheoli Asedau a nifer o gynlluniau a strategaethau eraill, gan gynnwys: -

- Cynllun y Cyngor
- Y Strategaeth Gyfalaf
- Y Strategaeth Lleihau Carbon Sero Net;
- Y Strategaeth Gwella Hamdden;
- Y Strategaeth Moderneiddio Cymunedau Dysgu a Datblygu'r Gymraeg.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a pham wnaethoch chi eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Ni ystyriwyd unrhyw opsiynau eraill gan fod swyddogion o'r farn fod llunio a mabwysiadu Cynllun Strategol Rheoli Asedau yn hanfodol er mwyn gwireddu Cynllun y Cyngor. Mae CIPFA a RICS hefyd yn ystyried bod Cynllun Strategol Rheoli Asedau yn ddogfen allweddol.

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Yn unol â Chyfansoddiad y Cyngor, gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith ystyried y Cynllun Strategol Rheoli Asedau a'i argymhell i'r Cyngor llawn ei gymeradwyo.

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Gofynnir i'r Cyngor llawn gymeradwyo'r Cynllun Strategol maes o law.

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Nid oes unrhyw oblygiadau uniongyrchol ar y gyllideb ar hyn o bryd. Efallai y gofynnir am benderfyniadau pellach maes o law.

Dd – Aseu'r effaith bosib (os yw'n berthnasol):

1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn cael effaith ar anghenion hir dymor yr Ynys?	Mae'r Cynllun Strategol hwn yn nodi'r cyfeiriad strategol a'r egwyddorion fydd yn llywio ein penderfyniadau a phrosesau yn ymwneud â Rheoli Asedau ar gyfer y cyfnod hyd at 2029, ynghyd â phenderfyniadau i gyflawni'r amcanion tymor hir a nodir yng Nghynllun y Cyngor.
2	A yw hwn yn benderfyniad y rhagwelir y bydd yn atal costau / dibyniaeth ar yr Awdurdod yn y dyfodol? Os felly, sut?	Mae'r Cynllun Strategol yn nodi cyfeiriad strategol ac egwyddorion i wella cynaliadwyedd ariannol portffolio eiddo'r Cyngor.
3	A ydym wedi bod yn gweithio ar y cyd â sefydliadau eraill i wneud y penderfyniad hwn? Os felly, rhowch wybod i bwy.	Mae'r Cynllun Strategol yn nodi cyfeiriad strategol ac egwyddorion i adeiladu ar a gwella'r cydweithio presennol rhwng Gwasanaethau'r Cyngor a gyda phartneriaid allanol. Yn y dyfodol, rhagwelir y bydd y Cyngor yn cydweithio ar brosiectau ac adeiladau penodol gyda nifer o randdeiliaid, gan gynnwys Llywodraeth Cymru, cyrff cyhoeddus eraill a chymunedau.
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rhai y mae'r penderfyniad yn effeithio'n uniongyrchol arnynt? Eglurwch sut.	Na, dogfen strategol yw hon ac nid yw'n cyfeirio at eiddo a chymunedau unigol. Yn y dyfodol, rhagwelir y bydd y Cyngor yn ymwneud yn uniongyrchol â chymunedau mewn perthynas â phrosiectau ac adeiladau penodol.
5	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Mae'r Cynllun Strategol yn nodi cyfeiriad strategol ac egwyddorion fydd yn gwella hygyrchedd a diogelwch adeiladau i bawb. Yn y dyfodol bydd Aseidiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb yn cael eu cwblhau wrth ystyried prosiectau ac adeiladau penodol.
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad ei gael ar y rhai sy'n profi	Mae'r Cynllun Strategol yn nodi cyfeiriad strategol ac egwyddorion i adeiladu ar a gwella'r cydweithio presennol rhwng

	anfantais economaidd-gymdeithasol.	Gwasanaethau'r Cyngor a gyda phartneriaid allanol i ddarparu gwasanaethau'n effeithlon. Yn y dyfodol, bydd Asesiadau Effaith yn cael eu cwblhau wrth ystyried prosiectau ac adeiladau penodol.
7	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Mae'r Cynllun Strategol yn nodi cyfeiriad strategol ac egwyddorion i wella cynaliadwyedd ariannol portffolio eiddo'r Cyngor. Bydd gwella cynaliadwyedd yn helpu i gynnal cymunedau lleol yn y tymor hir, a bydd hynny'n cael effaith fuddiol ar y Gymraeg.
E - Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Tîm Arweinyddiaeth (TA) (gorfodol)	Ymgorfforwyd sylwadau'r TA yn yr adroddiad.
2	Cyllid / Adran 151 (gorfodol)	Ymgorfforwyd sylwadau'r Swyddog Adran 151 yn yr adroddiad.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	Mae'r Swyddog Monitro'n Aelod o'r TA ac mae unrhyw sylwadau wedi cael eu hystyried pan drafodwyd yr adroddiad hwn yn y TA.
4	Adnoddau Dynol (AD)	Dim effaith uniongyrchol ar staff.
5	Eiddo	Amherthnasol. Yr Adran Eiddo sydd wedi llunio'r Strategaeth.
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu	Amherthnasol
7	Sgriwtini	I'w gadarnhau
8	Aelodau Lleol	Mae'r cynigion yn berthnasol i bob Aelod.
9	Unrhyw gyrff allanol / arall	Amherthnasol
F – Atodiadau:		
Atodiad 1 – Cynllun Strategol Rheoli Asedau 2024 – 2029		
FF – Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth ychwanegol):		
Cynllun y Cyngor 2023 – 2028		

Ynys Môn

THE ISLE OF

Anglesey

Cynllun Strategol Rheoli Asedau 2024 – 2029

Dyma Gynllun Strategol Rheoli Asedau Cyngor Sir Ynys Môn ar gyfer 2024 hyd at 2029. Mae ar gael ar ein gwefan:

www.ynysmon.llyw.cymru

Os ydych angen y ddogfen hon mewn fformat a/neu iaith arall, neu mae gennych gwestiynau am ei chynnwys, cysylltwch â:

Cyngor Sir Ynys Môn

Swyddfeydd y Cyngor

Llangefni

LL77 7TW

Ffôn:

E-bost:

Rydym yn croesawu galwadau a gohebiaeth yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd oedi mewn ymateb wrth ddefnyddio'r Gymraeg.

This is the Isle of Anglesey County Council's Asset Management Strategic Plan for 2024 to 2029. It is available on our website:

www.anglesey.gov.wales

If you require this publication in another format and/or language, or have any questions about its contents, please contact:

Isle of Anglesey County Council

Council Offices

Llangefni

LL77 7TW

Tel:

Email:

We welcome calls and correspondence in Welsh and English. Using Welsh will not lead to a delay in responding.

Rhagair

Cynghorydd Llinos Medi
Arweinydd y Cyngor

Dylan Williams
Prif Weithredwr

Mae'r Cyngor yn wynebu heriau rheolaeth asedau sylweddol ar hyn o bryd;

- mae ein asedau'n heneiddio
- mae eu cyflwr yn dirywio
- baich cydymffurfiaeth deddfwriaethol yn dwysau
- ymrwymiad i ddod yn gyngor net sero
- cynydd disgwyliadau ymhlith y cyhoedd
- diffyg cyllid cyfalaf

ac mae'r rhain i gyd yn golygu bod y dewisiadau sydd ar gael i'r Cyngor, a'r penderfyniadau y mae'n rhaid eu gwneud, yn heriol iawn.

Mae'r buddsoddiad cyfalaf angenrheidiol i foderneiddio a diweddarau asedau presennol ac i gyflawni ei amcanion strategol dros y 5 mlynedd nesaf yn fwy na £300m. Er bod y Cyngor yn ymfalchïo yn ei asedau, mae'r bwlch rhwng uchelgais a'r gallu i ddarparu (oherwydd cynnydd mewn costau a phwysau ar gyllideb) yn tyfu.

Mae buddsoddi yn asedau eiddo'r Cyngor yn hanfodol o safbwynt cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a chymunedol. Yn yr hinsawdd ariannol bresennol, mae'n bwysig fod penderfyniadau'n seiliedig ar dystiolaeth, yn mynd i'r afael â'r risgiau tymor byr a hir mae'r Cyngor yn eu hwynebu ac yn fforddiadwy. Mae hyn yn heriol iawn.

Mae'r Cynllun Strategol Rheoli Asedau'n cael ei yrru gan Gynllun Cyngor 2023-2028 a'r Cynllun Strategol Cyfalaf 2024-2029. Gyda'i gilydd, bydd y cynlluniau'n sicrhau bod penderfyniadau ynghylch rheoli asedau'n cael eu hystyried mewn ffordd gynlluniedig sy'n galluogi'r Cyngor i gyflawni ei amcanion strategol allweddol yn ogystal â sicrhau hyfywedd tymor hir y Cyngor.

Diben y Cynllun Strategol Rheoli Asedau

Gweledigaeth y Cyngor ar gyfer 2023-2028 yw creu Ynys Môn sy'n iach a llewyrchus lle gall pobl ffynnu.

Pwrpas y Cynllun Strategol Rheoli Asedau yw sicrhau bod gan y Cyngor bortffolio asedau amgylcheddol ac ariannol gynaliadwy, sy'n addas at bwrpas ac yn ddiogel er mwyn darparu gwasanaethau.

Mae cyflwr, diogelwch, hygyrchedd addas a chynaliadwyedd Asedau Gweithredol (ysgolion, canolfannau hamdden, cartrefi gofal, toiledau cyhoeddus ac ati) yn cael effaith uniongyrchol ar ddarpariaeth gwasanaethau rheng-flaen i gymunedau'r Ynys.

Mae'r ffordd y rheolir Asedau Buddsoddi (neu Anweithredol) (Ystadau Diwydiannol, Mân-ddaliadau ac eiddo gosod arall) yn cael effaith ar yr incwm a gynhyrchir a'r costau a wynebir, sydd yn eu tro, yn cael effaith uniongyrchol ar sefyllfa ariannol y Cyngor.

Oherwydd hyn, mae'n bwysig fod yr asedau'n hyn yn cael eu rheoli mewn ffordd ragweithiol ac effeithlon.

Bydd y ddogfen strategol lefel-uchel hon yn weithredol am bum mlynedd a bydd yn darparu'r fframwaith ar gyfer sicrhau bod ymagwedd strategol, corfforaethol a chyd-gysylltiedig i waith rheoli asedau, yn unol â Chynllun y Cyngor.

Rhaid nodi, er bod diben y Cynllun Strategol hwn a'r egwyddorion ynghlwm ag o yn aeddfed, mae'r wybodaeth sydd gennym ynghylch a'n portffolio yn anghyflawn. Felly, mae casglu a phrosesu gwybodaeth yn ffrwd gwaith allweddol sydd eisoes ar y gweill.

Asedau'r Cyngor

Mae gan y Cyngor bortffolio o asedau amrywiol.

Mae'r asedau hyn yn cyfrannu at ddarparu gwasanaethau; fodd bynnag, mae angen refeniw a chyllid cyfalaf sylweddol i'w rhedeg a'u cynnal a chadw.

Mae'r gwaith o reoli'r asedau hyn yn cael ei bennu gan rwymedigaethau deddfwriaethol a strategol.

Math o Ased	Nifer	Math o Ased	Nifer	Math o Ased	Nifer
Ysgolion Cynradd	39	Clybiau Ieuentid	1	Cerbydau*	200
Ysgolion Uwchradd	5	Unedau Diwydiannol	68	Tai Cymdeithasol*	3,953
Canolfan Addysg y Bont	1	Safleoedd Manwerthu	20	Priffyrdd*	1,188 km
Swyddfeydd	2	Canolfannau Cymunedol	8	Llwybrau Troed*	661 km
Amgueddfeydd ac Archifau	2	Sefydliadau Addysgol Eraill	3	Llwybrau Beicio*	211 km
Llyfrgelloedd	7	Eiddo Amrywiol	8	Strwythurau*	539
Cartrefi Gofal Preswyl	5	Safleoedd Morwrol	7	Goleuadau*	20,014 lights
Cartrefi Gofal Plant (Cartrefi Clyd)	3	Angorau	468	Systemau Draenio*	28,064
Canolfannau Gofal Dydd	4	Parciau a Safleoedd Agored	47	Arwyddion heb Oleuadau*	7,629
Canolfannau Hamdden	4			Asedau Eraill ar y Briffordd*	9,239
Cyfleustodau Cyhoeddus	22				
Mân-ddaliadau (5,845 acer)	75				

* Tu hwnt i gwmpas y Cynllun Strategol Rheoli Asedau

Cynllun y Cyngor 2023-2028 Amcanion Strategol

Gweledigaeth Cynllun y Cyngor
yw:

'Creu Ynys Môn sy'n iach
a llewyrchus lle gall pobl
ffynnu.'

Cynllun y Cyngor yw'r brif ddogfen sy'n ganolbwynt i'r penderfyniadau a wneir ar bob lefel; darparu fframwaith i gynllunio a gyrru blaenoriaethau yn eu blaen; siapio gwariant blynyddol; monitor perfformiad a chynnydd.

Wrth wraidd y cynllun mae ein dyhead i weithio gyda phreswylwyr, cymunedau a phartneriaid ar Ynys Môn i sicrhau'r gwasanaethau gorau posibl, gwella ansawdd bywyd ar gyfer pawb a chreu cyfleoedd ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Mae ei chwe phrif amcan yn adlewyrchu'r prif feysydd y dylai'r Cyngor ganolbwyntio arnynt.

Yr iaith Gymraeg

Cynyddu cyfleoedd i ddysgu a defnyddio'r iaith.

Gofal cymdeithasol a Lles

Darparu'r gefnogaeth gywir ar yr amser iawn.

Addysg

Sicrhau darpariaeth effeithiol ar gyfer heddiw ac ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Tai

Sicrhau bod gan bawb yr hawl i alw rhywle'n gartref.

Economi

Hyrwyddo cyfleoedd i ddatblygu economi'r Ynys.

Newid Hinsawdd

Ymateb i'r argyfwng, mynd i'r afael â newid a gweithio tuag at ddod yn sefydliad sero net erbyn 2030.

[Cynllun y Cyngor 2023 - 2028 \(llyw.cymru\)](https://llyw.cymru)

Cynllun y Cyngor 2023-2028 - Gwerthoedd

Mae gwerthoedd craidd y sefydliad yn sylfaen i Gynllun y Cyngor 2023-28, ac maent yn cael eu defnyddio i ddatblygu ac arwain gweledigaeth, cynlluniau strategol a gwasanaethau.

Parch

Rydym yn barchus ac yn ystyriol tuag at eraill waeth beth yw ein gwahaniaethau.

Cydweithio

Rydym yn gweithio fel tîm, gyda'n cymunedau a'n partneriaid i gyflawni'r canlyniadau gorau i bobl Ynys Môn.

Gonestrwydd

Rydym yn ymrwymedig i safonau uchel o ran ymddygiad ac uniondeb.

Hyrwyddo'r Cyngor a'r Ynys

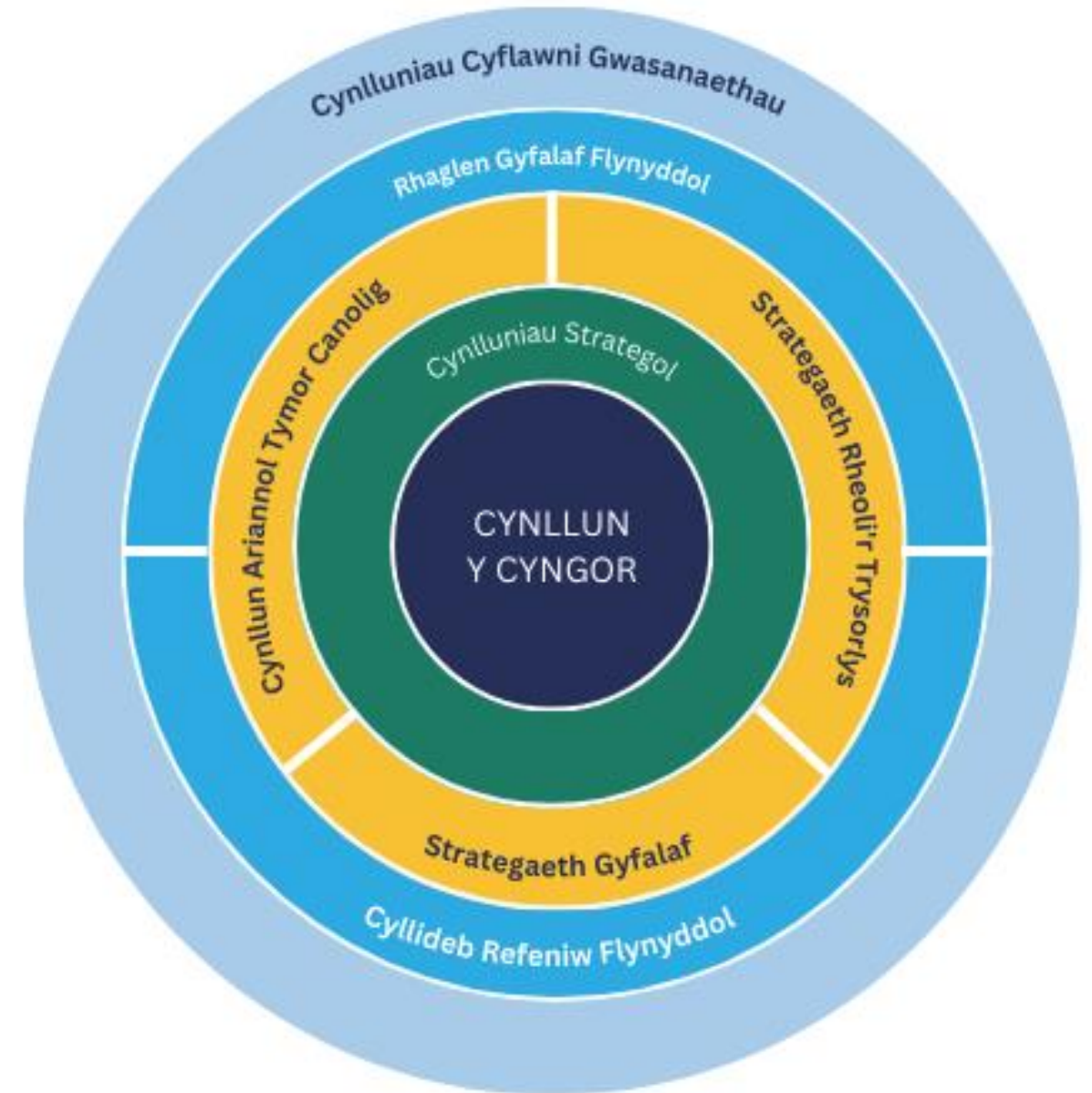
Rydym yn creu ymdeimlad o falchder wrth weithio i'r Cyngor ac yn cyflwyno delwedd gadarnhaol i'r Cyngor a'r Ynys.

Cylch strategol

Mae'r cylch strategol yn nodi'r cynlluniau sydd ar waith i sicrhau ein bod yn gallu cyflawni ein blaenoriaethau a'n hamcanion.

Mae'r cynllun hwn yn gynllun strategol allweddol sy'n cyd-fynd â Chynllun y Cyngor ac yn cyfrannu at gyflawni'r amcanion a'r weledigaeth strategol.

Meysydd Blaenoriaeth Allweddol

Sicrhau bod gan y Cyngor bortffolio o asedau sy'n gynaliadwy'n amgylcheddol ac ariannol, sy'n addas at ei ddiben ac yn ddiogel er mwyn gallu darparu gwasanaethau.

1. Addasrwydd

- Portffolio wedi'i resymoli
- Eiddo cywir yn y lleoliadau cywir
- Eiddo sy'n hygyrch ac yn ddiogel i bawb
- Eiddo mewn cyflwr da (gan gydnabod cyfyngiadau cyllidebol)

2. Cynaliadwyedd

- Lleihau ein ôl-troed carbon
- Cynaliadwy'n ariannol

3. Cydweithio

- Cynllunio a rheoli eiddo fel adnodd corfforaethol er mwyn gwireddu gweledigaeth y Cyngor a chyflawni amcanion strategol.

4. Gyrru gan ddata

- Cynllunio'n weithredol gan ddefnyddio data
- Eglurder a thryloywder

Addasrwydd – portffolio llai sydd mewn gwell cyflwr, yn fwy diogel a hygyrch

Pam bod hyn yn bwysig?

Mae gennym bortffolio hanesyddol sylweddol sydd ddim wedi datblygu ar yr un gyfradd â'n cymunedau a'u hanghenion. Mae'n rhaid i ni sicrhau bod ein portffolio eiddo yn cyd-fynd ag anghenion ein cymunedau.

Mae ein hôl-groniad gwaith cynnal a chadw yn cynyddu, ac mae cyflwr ein hadeiladau yn dirywio.

Drwy leihau main ein portffolio, gallwn ganolbwyntio ein cyllidebau a gwella cyflwr ein heiddo. Golyga hyn y bydd gennym lai* o eiddo, ond byddant mewn gwell cyflwr.

Drwy ddarparu eiddo sy'n addas i bwrpas, yn y lleoliadau cywir, gallwn fodloni anghenion presennol ein defnyddwyr a'n Gwasanaethau presennol, a chynllunio yn fwy effeithiol ar gyfer y dyfodol.

Drwy ddarparu eiddo diogel a hygyrch, gallwn warchod ein hunain yn erbyn risgiau iechyd a diogelwch ac atebolrwydd.

Beth ydyn ni am wneud?

- Cadw asedau â phwrpas penodol yn unig, ac anelu i wella cynaliadwyedd ariannol, economaidd-gymdeithasol ac amgylcheddol ar draws ein portffolio.
- Rhagdybio o blaid gwaredu eiddo os nad oes ei angen ar wasanaethau.
- Herio'r defnydd presennol o asedau drwy adnabod cyfleoedd cyd-leoli, gan gynnwys gyda phartneriaid, a all olygu rhesymoli a chael gwared ar eiddo pan fo'n briodol.
- Cynnal asedau fel eu bod mewn cyflwr da ac yn cydymffurfio'n gyfreithiol, er mwyn cynnal diogelwch ac addasrwydd.
- Datblygu trefniadau casglu gwybodaeth a rheoli er mwyn tystiolaethu cyflawniadau.

Sut?

- Herio ein hasedau o fewn rhaglen dreigl barhaus.
- Adnabod eiddo y dylid eu cadw / buddsoddi ynddynt, a'r rheiny sydd yn weddill i anghenion ac y dylid cael gwared arnynt.
- Adolygu'r portffolio a chynllunio darpariaeth gwasanaeth yn unol â gofynion gwasanaeth ac ardaloedd daearyddol.
- Ffurfioli trefniadau diogelwch eiddo yn a sicrhau bod y gwiriadau priodol yn cael eu cwblhau o fewn amser priodol.
- Sefydlu rhaglen dreigl barhaus ar gyfer cynnal archwiliadau manwl ar gyflwr ysgolion ac adeiladau eraill.

Cynaliadwyedd – lleihau ôl-troed carbon, gwella effeithlonrwydd ariannol

Pam bod hyn yn bwysig?

Mae ein portffolio eiddo yn un o'n prif allyrwyr carbon ac mae'n rhaid i ni leihau ein ôl-troed carbon os ydynt am gyflawni ein Cynllun Sero Net.

Mae grantiau sylweddol ar gael ar gyfer datgarboneiddio, ac os gallwn baratoi a blaenoriaethu'n gywir, maent yn cynnig ffrydiau ariannu i'n galluogi i uwchraddio, gwella a lleihau'r baich o gynnal a chadw ein hadeiladau tra'n cyflawni'r brif amacn o ddatgarboneiddio'n portffolio.

Mae'r hinsawdd ariannol bresennol yn heriol, ac mae oblygiadau ariannol ein portffolio yn sylweddol. Mae'r portffolio eiddo corfforaethol yn cynrychioli cyfran sylweddol o werth asedau'r Cyngor, atebolrwydd, refeniw (rhent) a gwariant (cynnal a chadw, ynni, trethu ac ati), a gall y portffolio hwn gael effaith sylweddol ar gapasiti ariannol y Cyngor.

Beth ydyn ni am wneud?

- Gosod gwaelodlin carbon ar gyfer ein hadeiladau.
- Lleihau allyriadau carbon asedau eiddo.
- Bod yn uchelgeisiol a dewr wrth ystyried cyfleoedd i ddatgarboneiddio ein stoc wrth dderbyn bod risgiau ynghlwm â thechnolegau newydd.
- Bod yn agored i gyfleoedd i ariannu'r gwaith o ddatgarboneiddio a chynlluniau cynhyrchu ynni.
- Annog enillion bioamrywiaeth wrth wneud penderfyniadau ynghylch eiddo, a gwneud buddsoddiadau doeth a phwyllog.
- Lleihau costau gweithredol drwy ddefnyddio adeiladau'n fwy effeithlon.
- Sicrhau'r buddion ariannol gorau tra'n cydnabod buddion economaidd a chymdeithasol.
- Manteisio ar gyllid allanol.

Sut?

- Datblygu llwybr ar gyfer y daith tuag at net sero ar gyfer portffolio eiddo'r cyngor.
- Sefydlu safonau dylunio i'w dilyn wrth brynu neu adnewyddu asedau er mwyn sicrhau effeithlonrwydd carbon a hyblygrwydd gofod ar gyfer y dyfodol.
- Datblygu prosesau monitro perfformiad a rheoli ynni'n effeithlon.
- Sefydlu trefniadau casglu dyled ac anfonebu clir a thryloyw.
- Adolygu polisiau gwaredu eiddo gan ragdybio o blaid sicrhau'r pris uchaf.
- Edrych ar yr holl gyfleoedd ariannu fel y nodir yn y Strategaeth Cyfalaf.

Cydweithio – meddwl fel un er mwyn darparu amcanion economaidd, amgylcheddol a chymdeithasol

Pam bod hyn yn bwysig?

Mae'n hanfodol fod penderfyniadau ynghylch eiddo yn cael eu gwneud gyda ystyriaeth ar gyfer, ac yng nghyd-destun, effeithiau economaidd, amgylcheddol a chymdeithasol ar ein cymunedau.

Mae'r portffolio eiddo yn ased a ddeilir gyda'r nod o gyflawni gweledigaeth Cynllun y Cyngor o greu Ynys Môn iach a llewyrchus lle gall pobl ffynnu, a chyflwyno amrywiaeth o wasanaethau i gefnogi'r weledigaeth honno.

Beth ydyn ni am wneud?

- Gweithio gyda'n gilydd er mwyn cynllunio a rheoli eiddo fel adnodd corfforaethol er mwyn cyflawni gweledigaeth ac amcanion strategol y cyngor.
- Bod yn agored i gyfleoedd i ddefnyddio ein portffolio'n arloesol er mwyn cefnogi adfywiad economaidd a chyflawni amcanion y Cynllun Tai.

Sut?

- Datblygu cynnig ar gyfer Model Landlord Corfforaethol i'w ystyried gan randdeiliaid.
- Sefydlu safbwynt ar weithio mewn partneriaeth gyda cymunedau'r Ynys a gwasanaethau cyhoeddus eraill – trwy raglen *Ystadau Cymru*.

Gyrru gan Ddata – cynllunio rhagweithiol, eglurder a thryloywder

Pam bod hyn yn bwysig?

Mae penderfyniadau sy'n ymwneud ag eiddo yn bwysig, yn anodd eu dadwneud ac yn gallu denu llawer o ddiddordeb cyhoeddus. Mae'n hanfodol bod gweithdrefnau a pholisïau yn glir ac yn dryloyw.

Nid yw barn bob amser yn sail ddigonol ar gyfer penderfyniadau ble mae adnoddau'n gyfyngedig a'r penderfyniadau yn rhai anodd.

Mae angen i ni allu cynllunio ein gwaith a'n rhaglenni buddsoddi ar gyfer y tymor canolig a hir er mwyn sefydlu cyfeiriad hirdymor.

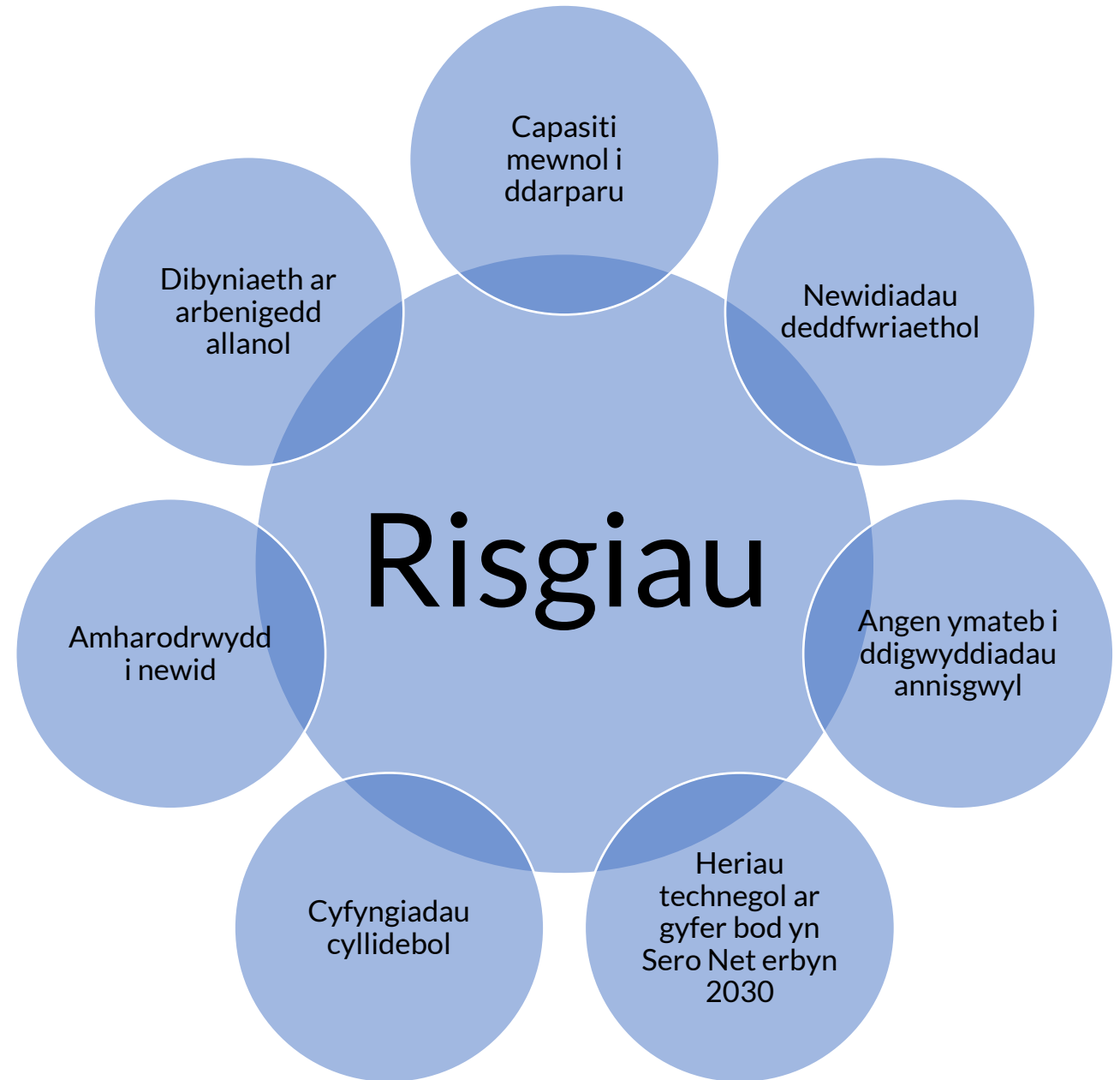
Beth ydyn ni am wneud?

- Datblygu trefniadau casglu a rheoli data i ddarparu tystiolaeth ar gyfer, ac arwain penderfyniadau.
- Cynllunio ar gyfer y tymor hir er gwaethaf bylchau mewn gwybodaeth ac ansicrwydd ynghylch adnoddau.
- Sicrhau eglurder ynghylch yr hyn sydd angen ei wneud, yr adnoddau sydd eu hangen ac unrhyw rwystrau.
- Gwneud penderfyniadau ar ôl gwerthuso'r opsiynau gyda rhesymu clir wedi'i ddogfennu yn unol ag arfer da cydnabyddedig.

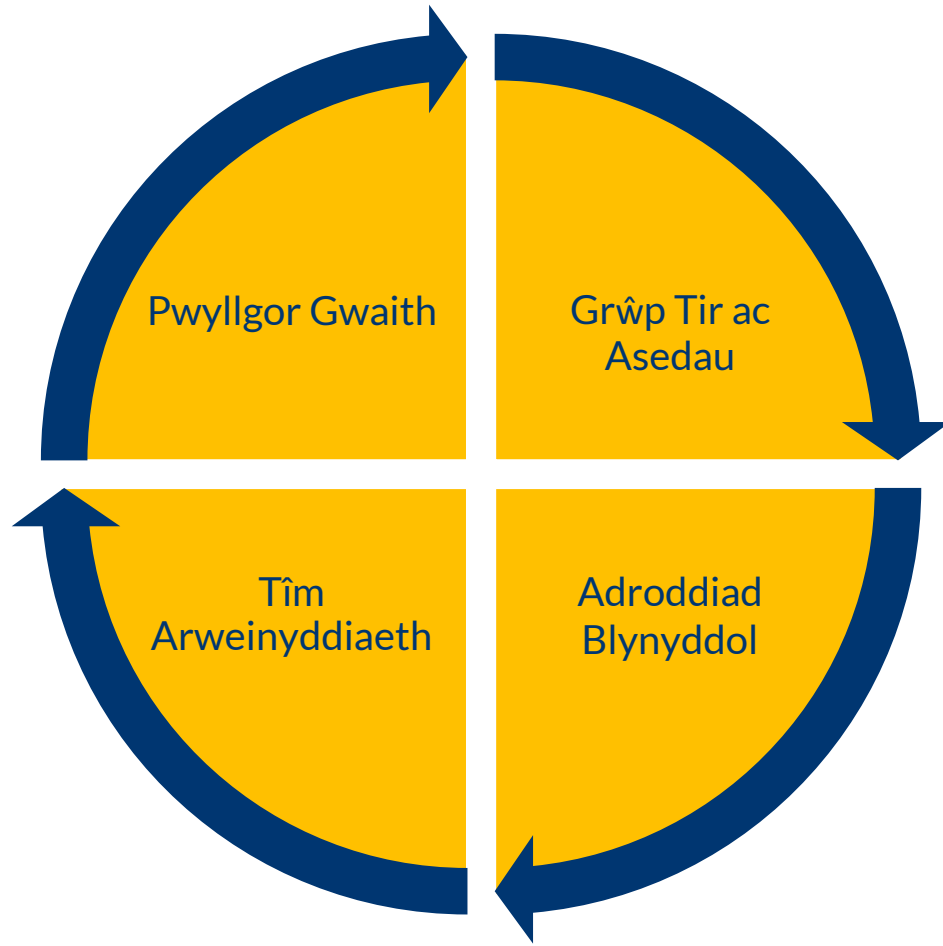
Sut?

- Symud i feddalwedd rheoli asedau CPM.
- Datblygu rhaglenni cyflawn ar gyfer casglu, gwirio a chynnal data.
- Sefydlu dangosyddion perfformiad allweddol (KPIs) a mesurau addas ar gyfer eu rheoli.
- Datblygu cynlluniau ar gyfer ymgymeryd a gwaith wedi ei flaenoriaethu cyn adnabod cyllid fel ein bod yn barod i ymateb i gyfleoedd grant.
- Adolygu neu ddatblygu polisiau a threfniadau yn ôl yr angen.
- Sefydlu trefniadau addas ar gyfer cyhoeddi gwybodaeth.

Risgiau wrth ddarparu'r Cynllun Strategol Rheoli Asedau

Llywodraethu ac Atebolrwydd

Er mwyn sicrhau bod y cynllun yn cael ei wireddu, byddwn yn sefydlu trefniadau cadarn. Byddwn yn adolygu cylch gorchwyl y Grŵp Tir ac Asedau i sicrhau ei fod yn addas at ei ddiben.

Byddwn yn adrodd i'n Tîm Arweinyddiaeth a'n Pwyllgor Gwaith.

Bydd ein trefniadau'n sicrhau eglurder, atebolrwydd, cydymffurfiaeth a'r strwythur i fonitro cynnydd yn effeithiol.